

Prova d'accés a Cicles formatius de grau superior de formació professional,
Ensenyaments d'esports i Ensenyaments d'arts plàstiques i disseny 2009

Geografia social i econòmica

Sèrie 3

SOLUCIONS,
CRITERIS DE CORRECCIÓ
I PUNTUACIÓ

Instruccions

La prova consta de dos exercicis:

- Part obligatòria: Exercici 1.
- Part optativa: Exercici 2. En aquest exercici heu de triar UNA de les dues opcions, A o B. Cal que indiqueu clarament quina heu triat (A o B). Si no ho feu així, s'entendrà que heu escollit l'opció A. En cap cas no es puntuaran preguntes d'ambdues opcions.

Aquest solucionari té com a objectiu principal donar una certa coherència a la tasca dels diversos correctors i suggerir els aspectes que considerem que els alumnes haurien d'exposar en la prova. Malgrat tot, pensem que els criteris que us oferim heu de prendre'ls com unes indicacions, mai com quelcom tancat i encotillat. Ens trobem davant d'una prova de maduresa i, en aquest sentit, pensem que interessa més valorar aspectes globals, com ara l'expressió escrita, la capacitat de raonament i de reflexió, l'actitud crítica, i deixar en un nivell significatiu, però no necessàriament essencial, el que podem anomenar «coneixements». Considerem, doncs, que heu d'utilitzar aquests criteris de la manera que cregueu oportuna. En una prova d'aquest tipus, la tasca de correcció és complexa i les indicacions pretenen ser més una ajuda que una imposició.

Exercici 1

[5 punts]

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions.

Sony aposta per Europa de l'Est per tal d'augmentar la seva producció de televisors a Europa, en un context en què la demanda de pantalla plana encara creix. Tanmateix, el grup no preveu incrementar els objectius de producció a la planta de Viladecavalls, on es fabriquen uns dos milions de televisors l'any.

Actualment, empresa i sindicats estan negociant un pla de viabilitat per a la fàbrica catalana, en la qual treballen 2.300 persones (1.300 amb contracte fix, 330 amb contracte fix discontinu i 670 de temporals). L'empresa va plantejar l'amenaça, el juliol passat, de 275 acomiadaments si no es pactaven mesures de flexibilitat. Les converses segueixen obertes.

La demanda de televisors de pantalla plana segueix creixent a Europa, però els preus del producte pateixen descensos del 30% anual. Per a fer front a aquesta situació, la multinacional japonesa preveu incrementar enguany la producció a la seva fàbrica de Nitra (Eslovàquia), que produeix també uns 2 milions d'unitats i té capacitat per a fer-ne el doble. A més, el grup ha subcontractat tres fàbriques de televisors externes a Europa de l'Est (Rússia i Turquia, per abastir el mercat local, i Hongria, per a producte petit i de gamma baixa), que en conjunt podrien fabricar dos milions d'unitats més.

Traducció feta a partir del text de
Mar GALTÉS. «Sony desplaza producción hacia Europa del Este».
La Vanguardia (23 octubre 2008)

1. Resumiu les idees principals del text.

[1 punt]

Els alumnes han de situar el text dins la problemàtica que genera la societat actual dels països desenvolupats, on es produeixen casos —cada cop més freqüents— de deslocalització industrial. També poden fer referència a la crisi actual a Catalunya i a alguns casos exemplars (Nissan), així com a l'actitud general de les multinacionals en aquests casos.

2. Expliqueu breument en què consisteix la deslocalització industrial i exposeu, també de manera concisa, els factors principals que intervenen en la localització industrial.

[1,5 punts]

Els alumnes han de definir el terme *deslocalització industrial*. Tot seguit, cal que exposin els aspectes que intervenen en la localització industrial, com ara la disponibilitat de recursos naturals, la disponibilitat de mà d'obra, el mercat, les condicions d'accessibilitat, les condicions socioeconòmiques del país...

3. Expliqueu els trets principals de la distribució industrial al món i la problemàtica mediambiental que l'activitat industrial genera.

[2,5 punts]

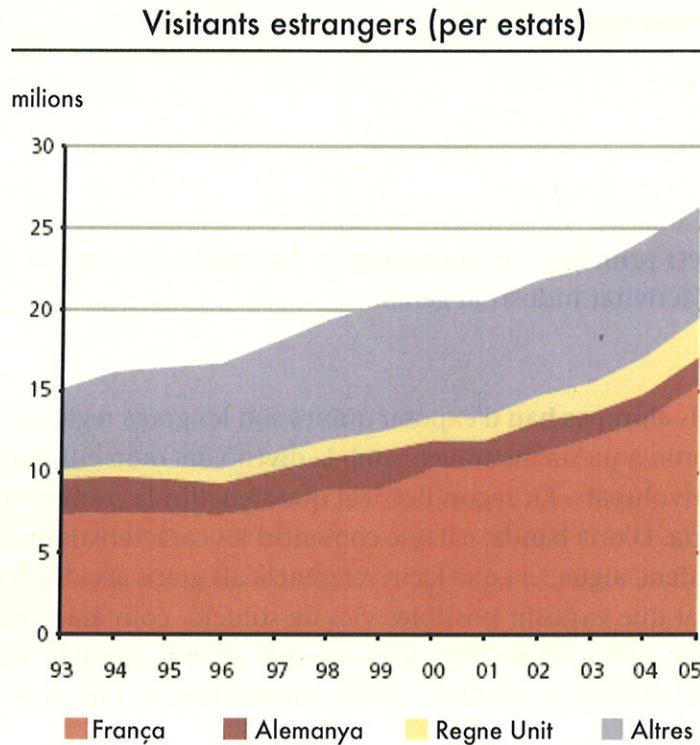
En primer lloc, els alumnes han d'exposar quines són les grans regions industrials del món. És bo que relacionin aquesta distribució amb la divisió del món entre països desenvolupats i països subdesenvolupats. En segon lloc, cal que treballin la problemàtica ambiental que genera la indústria. D'una banda, cal que comentin les característiques de la contaminació industrial (atmosfera, aigua...) i que facin referència als grans accidents d'origen industrial. D'altra banda, cal que exposin possibles vies de solució, com ara canvis en els processos industrials, la continuïtat d'una legislació mundial adient que sigui acceptada per tots els estats, o canvis en la mateixa conducta dels consumidors vers un acostament a productes més ecològics.

Exercici 2

[5 punts]

OPCIÓ A

Observeu atentament el gràfic següent i responeu a les qüestions.

FONT: *Anuari Estadístic de Catalunya, 2008.*

1. Descriu la informació que facilita el gràfic.

[1 punt]

Els alumnes han de descriure el gràfic exposant clarament les variables que hi intervenen. Han de diferenciar entre una lectura global de l'arribada de turistes i una lectura més específica en funció dels països representats. Cal que exposin el pes relatiu de cada país.

2. Exposeu els problemes mediambientals principals que ha generat l'arribada massiva de turistes a Catalunya.
[1,5 punts]

Cal que els alumnes relacionin la problemàtica mediambiental generada pel turisme a casa nostra amb el gran creixement que es va produir en la dècada del 1960. Cal que parlin dels aspectes més destacats d'aquesta problemàtica: generació de grans concentracions urbanes a les costes; alteració radical del medi i degradació del paisatge i de l'aigua del mar; mesures de control establertes per les administracions; problemàtica específica a les zones de muntanya on es desenvolupa esport de neu molt massificat.

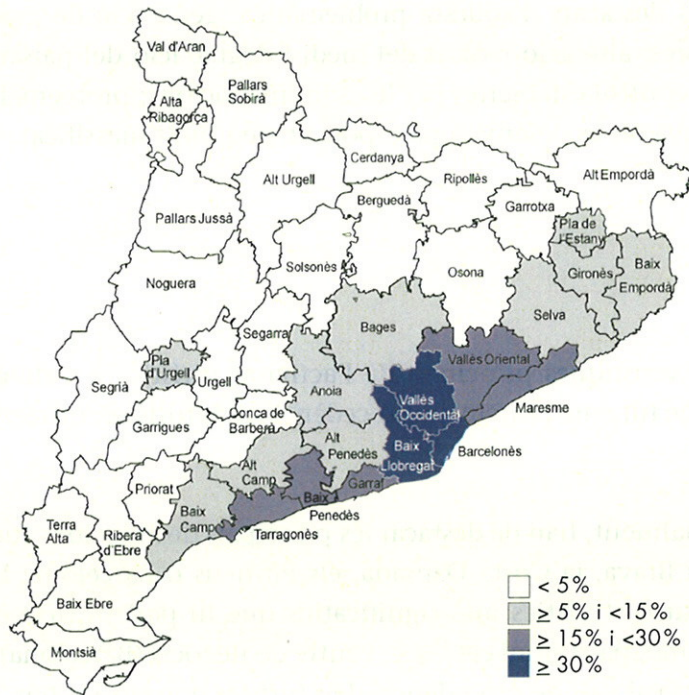
3. Exposeu les característiques principals de l'activitat turística a Catalunya: destinacions principals; tipus de turisme principals; procedència dels turistes; infraestructures, i serveis.
[2,5 punts]

Els alumnes, inicialment, han de destacar les principals destinacions turístiques catalanes, com ara la Costa Brava, la Costa Daurada, els Pirineus o Barcelona. D'altra banda, han d'exposar els recursos turístics més significatius que hi podem trobar: sol i platja, neu, cultura, entorn rural, patrimoni ecològic, centre de negocis (Barcelona). En tercer lloc, cal que facin referència al país de procedència dels turistes que ens visiten. Finalment, cal que exposin, encara que sigui breument, les infraestructures i els serveis que el país ha anat desenvolupant i que serveixen també per a afrontar l'arribada de tants milions de visitants.

OPCIÓ B

Observeu atentament el mapa següent i responeu a les qüestions.

Superfície urbanitzada. 2006

FONT: *Anuari Estadístic de Catalunya, 2008.*

1. Descriviu la informació que facilita el mapa.

[1 punt]

Els alumnes han de descriure els aspectes més significatius del mapa. Han d'interpretar correctament la llegenda i han de saber distingir diverses regions catalanes segons els graus d'urbanització diferents que presenten. És fonamental que destaquin el pes de Barcelona i del seu entorn, així com de la costa, i el grau d'urbanització baix de l'interior del país.

2. Exposeu els trets essencials de la xarxa urbana catalana. Establiu els diversos tipus de ciutat que hi ha a Catalunya i indiqueu-ne la jerarquització.

[1,5 punts]

Utilitzant el mapa, els alumnes han d'aprofundir en el grau d'urbanització de les diverses regions de Catalunya. Cal que, en primer lloc, parlin de la regió metropolitana de Barcelona, en la qual han de diferenciar entre l'àrea i la corona metropolitana. En segon lloc, cal que facin referència a les ciutats d'influència supracomarcal. En tercer lloc, cal que esmentin el paper de les capitals de comarca, i fins i tot de centres subcomarcals. Cal que els alumnes demostrin un cert coneixement geogràfic de les comarques i de les localitats catalanes.

3. Expliqueu el concepte d'*urbanització* i exposeu les diferències principals, pel que fa al creixement, entre les grans ciutats dels països subdesenvolupats i les dels països desenvolupats.

[2,5 punts]

En primer lloc, els alumnes han d'exposar el que entenen per *urbanització*. Cal que estableixin una definició, però també és correcte que facin referències històriques a l'evolució de les ciutats i, en concret, que destaquin la importància de la industrialització en el desenvolupament urbà. En segon lloc, cal que exposin els diferents ritmes d'urbanització actuals al món, i que indiquin les característiques del creixement de les ciutats als països subdesenvolupats (situació, exemples més destacats, motius del seu gran creixement actual, problemàtica que presenta tal creixement) i les de l'estancament de les ciutats als països desenvolupats.

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés